Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA



УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 180. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го ВЕРЕСНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 20, 1984 No. 180. VOL. XCI.

ДВА УКРАЇНЦІ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ КАБІНЕТУ КАНАДИ

Оттава (А. Курдидик). — У понеділок, 17-го вересня ц.р., у цьому столичному місті відкрилася нова сторінка в її історії. Владу у ній і керівництво її справами перебрав 45-річний Браєн Малруні, католик, адвокат по професії, син скромної маломістечкової сім'ї з Квебеку, що 4-го серпня ц.р. здобув найбільшу в історії Канади перемогу у виборах до 282-особового парламенту, — аж 211 послів консерватистів, що звело опозицію до 40 лібералів і 30 соціял-демократів.

О год. 2:30 по полудні прем'єр Джан Тирнер, який був при владі всього 80 днів, зголосив своє уступлення губернаторові Канади Джін Сов, а півгодини пізніше Б. Малруні став 18-им прем'єром Канади та склав присягу. Відтак склали її теж 39 міністрів його уряду, з яких 13 є з заходу Канади, по 11 з Онтаріо і Квебеку та п'ять з приморських провінцій. Серед цих міністрів є колишні і досвідчені політики, консерватисти, деякі навіть з уряду Джана Діфенбейкера, та нові, що вперше ввійшли до уряду і дослівно не знали, яким коридором ходити по будинку нарад.

Ключеві пости в уряді Малруні мають Джан Кларк (закордонні справи), Е. Вілсон (заступник прем'єра і голова державної ради), М. Вілсон (фінанси), С. Стівенс (промисл і розбудова), та Б. Кросбі, відомий фінансист, тепер міністер судівництва і головний прокуратор. В уряді є теж шість жінок (найбільше з усіх урядів досі) та два українці — Рей Гнатишин, що є головою парляментарної більшости, та Дон Мазанковський, міністер транспорту.

Від середи, 19-го вересня, новий уряд Канади почав свої наради, що мають переставити її політику на зовсім нові рейки і прийти перед парлямент, який скличуть в кінці жовтня з конкретними плянами дій. У вівторок, 25-го вересня, коли демократичний кандидат на президента ЗСА Волтер Мондейл зустрінеться з Андреєм Громиком, Б. Малруні буде гостем президента Роналда Регена.

Крім Р. Гнатишина і Д. Мазанковського, до парляменту обрано ще таких українців: Олександра Лесика з Едмонтону, Андрія Вітра з Торонто, Андре Гарві і Олександра Киндія з Калгарі.

ТУРНІР УНС ВІДКЛИКАНИЙ

Джерзі Сіти, Н. Дж. — Запрошеневий тенісовий турнір УНСоюзу, що його кожного року влаштовують інж. Юрій Савчак і ред. Зенон Снилик на Союзівці в рамках Дня УНСоюзу, цього року не відбудеться з уваги на 40-денну жалобу по смерті Блаженнішого Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ У ВАШІНҐТОНІ — ТРІЮМФ НЕВМИРУЩОГО УКРАЇНСЬКОГО ДУХУ

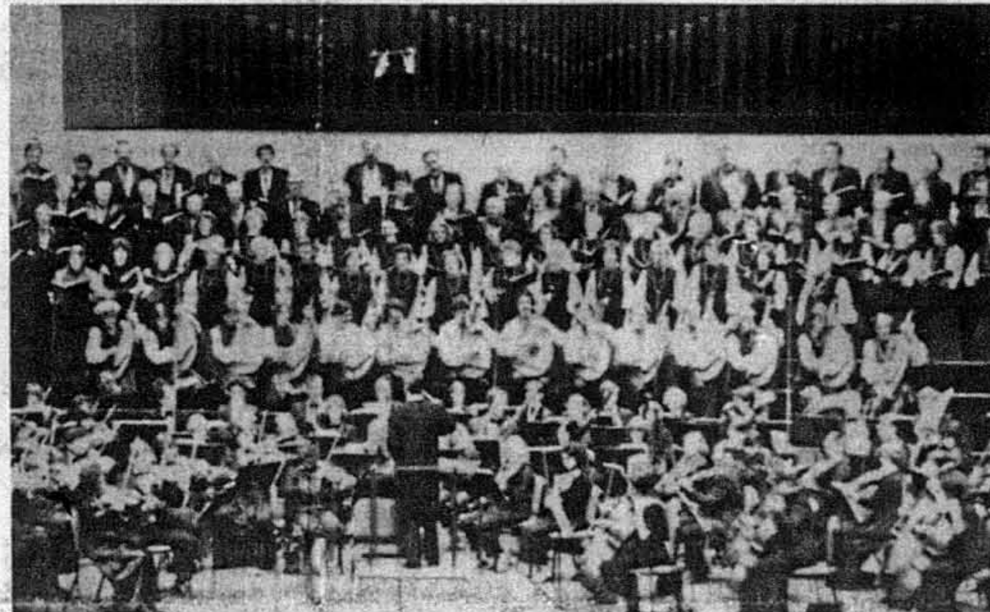
Вашінгтон (Л. В-а). — „Сьогоднішній концерт є музичним поклоном українській культурі", — проголошувала програмка відомого на всю Америку вашінгтонського Кеннеді Центру, у неділю, 16-го вересня, куди зібралися дві з половиною тисячі глядачів, учасників протирусифікаційної демонстрації в столиці ЗСА, щоб послухати визначних виконавців української музики і пісні.

Це поклін теж Тарасові Шевченкові, — продовжувала програмка далі, — „українському національному співцеві і пророкові України, що посідає чолове місце у цьому 'поклоні культурі': це був він, хто вогненним словом своїх поезій розбудив українську державну свідомість, приспану кількома століттями чужинецького гніту".

Українці пригадали собі свій борг, що його мають сплатити Шевченкові, ще раз — відзначаючи це 20-ліття воздвигнення пам'ятника Шевченкові у столиці Америки, коли Вашінгтон діждався Шевченка, бо Україна також колись таки діждеться свого Вашінгтона, з новим і праведним законом. Цю головну тему чулося зі сцени — у коротких виступах двох промовців, і в усій програмі концерту, пов'язаного з іменем Великого Кобзаря, першого Борця проти злочинної русифікаційної політики в Україні — тоді російського царського займанця, а тепер большевицько-російського.



Початок концерту — безсмертний „Заповіт" Шевченка. Соло співає бас Ігор Зам'ятий. *(фота: Христина Лапичак)*



Закінчення концерту — молоді бандуристи, разом з „Думкою" і оркестрою Ферфакс, співають бадьорий і повний віри в світле майбутнє України марш Г. Китастого „Україна"

Розпочався Концерт коротким вступним привітом, що його провів мгр Юрій Нестерчук, заступник директора Інформаційної агенції ЗСА, представляючи представника Уряду, Роберта МекКоннела, асистент-секретаря Департаменту справедливости, який прочитав співчуття від Президента для всіх українців з приводу невіджалуваної втрати — відходу до вічности Блаженнішого Патріярха Йосифа, смерть якого наступила 7-го вересня. Зібрані в залі вшанували пам'ять спочилого Патріярха-Ісповідника, стоячи, однохвилинною мовчанкою.

Другим промовцем був особистий посланець Президента Тай Кобб, Рада Крайової Безпеки, який також виявив велику обізнаність з українськими справами. Він запевнив зібраних про найбільшу прихильність Президента до українських аспірацій.

На сцені вистроїлися сто хористів „збагаченої Думки", нюйоркського славного мішаного хору, який вже минулого року своєю участю в Меморіяльному концерті полонив співом американську столицю під час вшановування жертв „Забутого голокосту", 2-го жовтня, 1983 року. Перед хором розташувалася 110-членна оркестра Ферфакс, відома українцям з досконало умілого виконання українського репертуару, з її талановитим дириґентом Вілліямом Гадсоном, шанувальником української клясичної музики.

Оркестра розпочала кон-

(Закінчення на ст. 3)

ПАПА КАРТАЄ ГНОБИТЕЛІВ І ЗУХВАЛЬЦІВ

Едмонтон, Альберта. — Папа Іван Павло II, який продовжує свою поїздку по канадських провінціях, заявив зібраним на військовій базі Намао біля Едмонтону, що у світі не буде миру, якщо велика частина цього світу житиме й далі у голоді і нужді. Папа мав на увазі в першу чергу країни так званого Третього світу, у яких все ще панує голод. 140,000 вірних слухали з великою увагою глибокого поучення голови Католицької Церкви, який перестерігав багаті країни перед самолюбством, зухвалістю, перегонами в озброєнні, великими власними бюджетами, розвитком економіки й індустрії, яка не все служить справі миру.

Папа звертав увагу, що народи і нації не завжди бідні тому, що їм бракує хліба й інших харчових продуктів, але вони позбавлені духовних харчів — свободи і прав людини. „І ті народи й країни, — заявив голова Церкви, — засудять колись тих, які ці добрива їм забрали в ім'я імперіялістичних цілей і поширення їхнього політичного й економічного володіння".

„Хай Господь Бог буде з нами, заявляв у піднесеному тоні Папа Іван Павло II, бо цей плач численних народів з одної сторони і сарказм з другої, становить справжню загрозу нуклеарної катастрофи. Крик за несправедливість, за потоптання прав людини, яка є подобою Бога, людини, яка не має права на вислів власної думки, вияву власного „я", не може сказати правди світові, чи вимагати від нього справедливої розв'язки усіх справ, справедливого трактування, буде почутий Творцем світу, як прийде на це час".

Філософське роздумування Папи як інформують кореспонденти з Едмонтону, знайшов повне зрозуміння у слухачів, які бачили в ньому справжнього апостола миру, оборонця покривджених, вбогих, поневолених і позбавлених основних прав.

Розпочалася 39-та сесія Об'єднаних Націй

Ню Йорк. — Річна 39-та вже сесія Генеральної асамблеї Об'єднаних Націй відкрилася тут, у своєму власному осідку, у вівторок, 18-го вересня, закликом, щоб головні світові потуги вирівняли свої різниці в політичних поглядах швидко, і зробили це якщо не для себе, то для користи менших країн.

„Великі потуги не потребують Об'єднаних Націй, щоб вижити, але малі й середні країни залежать від ОН", — сказав Пол Джан Фірміно Люсака із Замбії в зверненні до Генеральної Асамблеї, як її новообраний президент. П. Дж. Люсака говорив у тому самому пляні, що й генеральний секретар ОН Гавіє Перез де Куеяр, який теж підкреслював важливість ОН, як форуму для членів-країн ОН розпочинати і провадити розмови і переговори, що ведуть до усунення конфліктів.

Чорний африканець, 39-річний замбійський політик Люсака, прийшов на зміну панамцеві Хорге Е. Іллюєка, що був президентом 38-ої Генеральної асамблеї.

Родина Гинянських подарувала 5,000 дол. на українців з Польщі

Філядельфія (О.Т.). — Відомі українські громадяни Іван і Діяна Гинянські з Ґрінвіллу, Дел., доцінюючи значення допомоги потребуючим українцям, зокрема цим, що вибрали волю, зложили до Централі ЗУАДК-у на втікачів з Польщі княжий дар в сумі 5,000 дол.

Іван Гинянський є власником великого автомобільного підприємства в стейті Делавер. Він заявив, що крім грошової допомоги може примістити в своєму підприємстві кількох втікачів на працю. Щедра пожертва громадян І. і Д. Гинянських заслуговує на вирізнення та є будуючим прикладом для української спільноти в розсіянні.

На втікачів з Польщі зложили ще додаткові більші пожертви: 364 дол. — українська православна церква в Трентоні, Н. Дж. (заходами натоятеля о. протоієрея Миколи Галети й мужа довір'я ЗУАДК-у Івана Стрижаковського). Ця прикладна жертвенна парафія вже втретє помагає українцям у потребі одягом (100 пачок) і грішми (900 дол.); 312 дол. — українська католицька церква у Ню Бриттен, Конн. (збірка — о. Лев Любинський); 150 дол. — інж. Богдан Кульчицький, Філядельфія і 100 дол. — д-р Ярослав Падох.

На спонзорів для втікачів з Польщі зголосилися: Іван Зазуляк, Філядельфія, Володимир Ісманицький, Філядельфія, Евфрозина Лесик, Віллінґфорд, Па. Андрій Галайдіда, Моррисвілл, Па., Орест Копаниця, Трентон, Н. Дж., Павло Федьків, Овшен Сіті, Н. Дж., Михайло Якубовський Юніон Дейл, Н. Дж., Катерина Мічель, Меррик, Н. Дж., Ірина Кліш, Чикаґо, Ілл., і Галина Бурбан, Кінґвуд, Тексас.

Число втікачів, що бажають поселитися у ЗСА збільшилося до 23 осіб. Потрібно більше спонзорів.

Українка кандидує на радну Едмонтону

Едмонтон, Альта (вл.к.). — Марія Лобай, сестра довголітнього першого українського посадника Едмонтону Володимира Гавриляка кандидує тепер у виборах, що відбудуться 22-го жовтня ц.р., на радну міста.

Вона має за собою довгу кар'єру у публічному житті Едмонтону та під сучасну пору є головою поліції Едмонтону, предсідником сенату Альбертського університету і почесним членом Українського Клюбу Професіоналістів і Підприємців. Крім того вона є директором Канадсько-Українського Музею Архівів і головою Ради директорів Товариства для консервації історичних пам'яток Альберти, як також головою Надзірної ради Герітедж Сейвінґс енд Траст Компані. За свою громадську працю має вона ряд відзначень зокрема в ділянці освіти, історії і в політичному секторі.

Марія Лобай по професії педагог з двома дипломами і у своїй професії була першою жінкою, що виконувала відповідальну працю директора одної з найбільших середніх шкіл Едмонтону, що має поверх 2,000 учнів. М. Лобай одружена з українцем, має трьох дітей і 10 внуків.

ШУКАЧІ СКАРБІВ, особливо тих скарбів, що поховані на дні моря, коли потопиться корабель, мають підстави тепер радіти знахідкою: біля берегів стейту Делавер знайдено серед залишків корабля з 1798 року, золотий перстень капітана Джеймса Дру. Це було однощоглове судно, що інакше називається корветом або шлюпкою. Місце знахідки, віддалене дві милі від берега, сягає 100 стіп у глибину. Знайдена ця рідкісна річ має велике пізнавально-наукове значення, що дало історикові мореплавства, Робертові Ріді, мол., який наглядає над розшуками з рамени стейту, можливість сказати, що ця знахідка „є найбільш важливим археологічним здобутком у цьому кінці світу". Шанси знайти такий малесенький об'єкт були страшенно малі: один до мільйона, адже цей перстень пролежав на дні моря 186 років.

Реґен і Мондейл дебатуватимуть два рази

Вашінгтон. — Ліга жінок-виборців оголосила у понеділок, 17-го вересня, що вона закінчила переговори з обома сторонами і дійшла до згоди з республіканцями і демократами про дебати, які Ліґа спонзоруватиме, поміж обома номінатами-кандидатами на Президента і обома номінатами на віцепрезидента.

Дебати, що триватимуть по 90 хвилин, поміж Роналдом Реґеном і Волтером Мондейлом відбудуться двічі: перші — в неділю, 7-го жовтня, в Кентакі Центрі, в Луївіллі, Кентакі, а другі — в неділю, 21-го жовтня, в міській музичній авдиторії в Кензас Сіті, Міссурі. Джордж Буш і Джералдін Ферраро відбудуть дебати поміж собою в четвер, 11-го жовтня, в Сивік центрі в Філядельфії, Па. Всі три дебати розпочинатимуться о 9-ій годині вечора східнього часу. Формат і місця для дебат вибрала Ліга жінок-виборців у переговорах з представником президента Реґена, шефом штабу Білого Дому, Джеймсом А.Бейкером та представником колишнього віцепрезидента Волтера Мондейла Джеймсом Джансоном, що є тепер менеджером Мондейлової виборчої кампанії.

Згідно з повідомленням президентки Ліґи Дороті Райдінґс, перші дебати поміж Реґеном і Мондейлом будуть присвячені внутрішнім справам і загально економічним, а другі дебати покриватимуть питання оборонної і закордонної політики. Проводитиме дебатами особа, визначена Лігою жінок-виборців, яка не обов'язково має бути журналістом чи журналісткою, а четверо журналістів, також визначених Лігою, ставитимуть питання обом кандидатам. Після відповіді кандидата на питання інший кандидат-номінат матиме можливість спростовувати сказане його опонентом, якщо уважатиме потрібним.

Цей формат і кількість дебат — це компромісова розв'язка, яку знайшла Ліга, бо Мондейла табір вимагав шість зустрічів-розмов з президентом Реґеном, а президент Реґен, хоч не мав у засаді нічого проти таких словесних конфронтацій з Мондейлом, хотів проте їх мати якнайменшу кількість.

Обидві сторони сподіваються „успішних наслідків" з таких дебат, особливо ж табір демократичного кандидата на президента, бо досі з колишньої практики таких телевізійних дебат вони найбільше допомагали не тому учасникові дебат, який іде на перевибір з Білого Дому, а його суперникові, котрий щойно намагається дістатися перший раз до Білого Дому.

В НЮ ЙОРКУ „ГОЛОСНИЙ І помітний" посадник Едвард Кач радіє виданням так званого „Менеджментського рапорту мейора", 684-сторінкової книги, де зібрана вся добра й менше добра статистика про Ню Йорк, а саме — річні звіти з діяльности різних відділів міського уряду. В загальному, стверджує публікація, обслуговування населення „продовжує покращуватися".

А. Ґромико прибув до Ню Йорку на сесію ОН і розмови з американцями

Ню Йорк. — Міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико, ветеран совєтського дипломтичного корпусу і, як кажуть політичні аналітики, прихильник твердої лінії Політбюра у відношенні до З'єднаних Стейтів Америки і країн Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), прибув у вівторок, 18-го вересня до Ню Йорку, щоб тут взяти участь у нарадах 39-ої сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, президентом якої тим разом буде Пол Джан Фірміно Лусака із Замбії.

Засоби масової інформації присвячують А. Ґромикові і взагалі совєтській делеґації максимальну увагу, не з огляду на їхню ролю, яку вони плянують відіграти на нарадах ОН, але з приводу запланованих розмов і зустрічей А. Ґромика з президентом Роналдом Реґеном, державним секретарем ЗСА Джорджом Шулцом і Волтером Мондейлом, кандидатом на президента від Демократичної партії.

З чим приїхав совєтський міністер до ЗСА? Покищо цього ніхто не знає, хоч відомо, що Москва хотіла б помішати американські президентські вибори, а якщо це було б в її силах, позбутися з Білого Дому зненавидженого нею президента Р. Реґена, з яким Ґромико все таки буде вести розмови, враховуючи мабуть обставину, що кремлівським лідерам прийдеться таки співіснувати з ним ще принаймні чотири роки.

Державний секретар, не бажаючи входити у розмови на тему зустрічі Ґромика з Мондейлом яка все таки викликала незадоволення в Білому Домі, особливо серед найближчих прихильників і співробітників Реґена, все таки дав журналістам до зрозуміння, що Адміністрація задоволена із запланованої зустрічі і що Уряд змагає до покращання відносин між ЗСА і СССР. Однією тем у переговорах буде можливість відновлення полетів совєтських пасажирських літаків Аерофлот до ЗСА, хоч Шулц не передбачає полагодження цієї справи в скорому часі. „В загальному ми змагатимемо до відпруження ситуації у відносинах, заявив державний секретар кореспондентам, хоч ми не відступатимемо від нашої основної лінії і політичних цілей".

Поінформовані особи у Вашінгтоні заявили, що Р. Реґен поїде до Ню Йорку в неділю, щоб мати час приготовитись до свого виступу на Генеральній Асамблеї ОН в понеділок, 24-го вересня. Перед своєю поїздкою до Ню Йорку Президент зустрінеться у Вашінгтоні з групою знавців підсовєтської проблематики і вислухає думки урядових спеціялістів в цій справі. В загальному обидві сторони, тобто ЗСА і СССР сподіваються якихось конкретних результатів від запланованих розмов в Ню Йорку і Вашінгтоні, а розмову Ґромика з Мондейлом вважають тільки звичайною „косметикою" і спробою СССР вмішатись до американських президентських виборів.

У СВІТІ

УРЯДИ ФРАНЦІЇ І ЛІВІЇ погодились відтягнути свої війська з африканської держави Чад і дозволити місцевому урядові упорядкувати свої внутрішні справи згідно з існуючою в тій державі конституцією. Окупація Чаду тривала один рік. Відтягнення війська розпічнеться рівночасно 25-го вересня і повинно закінчитися десь в половині листопада, заявив кореспондентам міністер закордонних справ Франції Кльод Чейссон.

ПОНАД 2,000 ОСІБ ВЗЯЛО участь у протестній демонстрації в Бейруті, метою якої було відзначити дату масакр цивільного населення у двох таборах для палестинських переселенців, доконаних християнською ливанською міліцією підтримуваною тоді ізраїльською окупаційною армією. Як відомо, за ці масакри мусів уступити з посту міністра оборони Ізраїля Арієль Шарон, який тепер в новому кабінеті Шімона Переза і Їцака Шаміра займає пост міністра індустрії. Ізраїльське радіо повідомило, що спорадичні демонстрації відбулися також на західньому березі ріки Йордан і промежутку Ґази.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР Об'єднаних Націй Гавіє Перез де Куеяр заявив у розмові з кореспондентами, що зустріч президента Роналда Реґена з міністром закордонних справ СССР Андреєм Ґромиком може допомогти у відпруженні загальної ситуації у світі і покращання відносин між Заходом і Сходом. Виступаючи на пресовій конференції напередодні відкриття 39-ої сесії Генеральної Асамблеї ОН Перез де Куеяр підкреслив, що щось треба зробити, щоб відвернути нуклеарну загрозу для цілого світу, хоч, як пізніше заявили політичні спостерігачі й аналітики, покищо такої загрози немає, а говорення про нуклеарний зудар скоріше існує у пропаганді східнього бльоку зокрема Совєтського Союзу. Коментатори звернули увагу, що Куеяр правдоподібно вирішив скористати із заповідженої зустрічі і більше спопуляризувати своє ім'я. Він, говорячи з кореспондентами, відмітив, що завжди впливав на Москву і Вашінгтон і намовляв їх до діялогу. Консервативна преса підкреслює односторонність генерального секретаря ОН, який недавно побував в Москві і вів таємні переговори з тамошніми лідерами.

СОВЄТСЬКІ ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ повідомили на пресовій конференції у вівторок, 18-го вересня, що пропавший у Лондоні, Великобританія, колишній редактор „Літературной Ґазєти" Олеґ Бітов, який проживав там на статусі політичного втікача від часу зістрілення совєтськими джетами південнокорейського пасажирського літака з 269 пасажирами на покладі, проти чого він гостро запротестував і з протесту не повернувся до СССР, живий і здоровий. Виглядає, кажуть політичні спостерігачі, що О. Бітов добровільно чи під тиском КҐБ, повернувся „на родіну" і тепер совєтські чинники використовуватимуть його відповідно для своєї пропаганди проти Заходу і може навіть для опрокинення справи зістрілення згаданого літака.

НОВИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ізраїльського уряду Шімон Перез прибуде до Вашінгтону в кінці цього місяця і на початку жовтня ц.р. зустрінеться з президентом Роналдом Реґеном й іншими членами його кабінету. Він виявив бажання зустрінутись також з кандидатом на президента від Демократичної партії Волтером Мондейлом, мабуть для того, щоб йому не закинули односторонности у політиці. В загальному деякі ізраїльські і американські політики вважали, що Перез повинен був приїхати до Вашінгтону після президентських виборів, або взагалі в наступному році, коли проминеться політична гарячка витворена виборочною кампанією. Зустріч Переза з Р. Реґеном мала б відбутися 8-го жовтня.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Політична культура

Президент Реґен — як про це була вже вістка — вшанував на окремій церемонії у Білому Домі колишнього віцепрезидента за урядування Линдона Джансона, Гюберта Гамфрі, демократа, одного з засновників найбільш ліберальної організації в Америці „Американці за демократичну акцію". Сам Реґен був замолоду демократом і перейшов до Республіканської партії, розчарувався у Демократичній партії за її становище у справах господарської політики та відношення до Совєтського Союзу. Проте Реґен прославляв не тільки Гюберта Гамфрі, який помер у січні 1978 року, але й лібералів, серед яких, мовляв, є щирі державницькі патріоти. На цій церемонії присутніми були вдова по Гюбертові Гамфрі, яка в міжчасі вийшла вдруге заміж, і його дорослий син. Президент передав золоту медалю, схвалену Конґресом у честь Гюберта Гамфрі, на руки вдови, яка дякувала йому. Запрошеними були також теперішній демократичний кандидат на президента Волтер Мондейл і кандидатка на віцепрезидента Джералдін Ферраро, але вони не явилися, виправдавшись конечністю бути деінде у зв'язку з виборчою кампанією. Волтер Мондейл прислав до Білого Дому тільки свою дружину. Були теж тут різні видатні демократи, між ними сенатор Едвард Кеннеді, теж один із найвидатніших лібералів, яких опісля перед журналістами хвалив Реґена за той його жест. Речник Білого Дому — і сам Реґен — застереглися, що ця церемонія не має нічого спільного з президентською виборчою кампанією. Вдова по Гюберті Гамфрі признала, що Реґен давно вже пропонував перевести таку церемонію в Білому Домі, але відкладено термін з „родинних причин".

Одно в цій історії не підлягає найменшому сумнівові: Роналд Реґен, консервативний республіканець, вшановуючи і прославляючи демократичного ліберала, дав яскравий приклад, що таке політична культура. Гюберт Гамфрі, який на протязі десятків років був американським сенатором і став відомий як першорядний промовець, не зважаючи на свій ліберальний світогляд був ворожим супроти кумунізму і супроти Совєтського Союзу. Варто пригадати, що він виступав також на українських форумах. Роналд Реґен задемонстрував ту політичну культуру, яка каже забувати свою партію і забувати партійно-політичні розбіжності та розрахунки, коли справедливість наказує признати своєму партійному противникові його заслуги, його вартість для народу. І широкі кола американського суспільства — як видно з голосів преси — признали Роналдові Реґенові ту політичну культуру. А коли Волтер Мондейл, який завдячує Гюбертові Гамфрі початки своєї кар'єри, — обидва вони з Міннесоти і Джералдін Ферраро збойкотували цю церемонію — бо напевно радилися разом, як повестися, діставши запрошення від президента Реґена, то арґумент календаря виборчої кампанії їх не виправдує. Їхні виступи в тому дні в якомусь іншому місті, на якомусь іншому форумі треба було відкликати і виявити також власну політичну культуру — прийняти запрошення Реґена, який є президентом не своєї одної Республіканської партії, а цілого народу, всієї країни. В американській пресі й у телевізійних дискусіях можна стрічати голоси навіть демократичних коментаторів, які закидають Волтерові Мондейлеві, що він робить численні тактичні помилки, які шкодять йому та яких не повинен робити особливо в його ситуації, коли всі опити виказують, що Реґен має більші шанси виборчої вигри. Його і Джералдін Ферраро неприсутність на цій церемонії у честь Гюберта Гамфрі у Білому Домі — це їх обоїх чергова велика тактична помилка.

Наче автоматично насувається думка: а як виглядає у нас політична культура, який у нас рівень політичної культури? Чи можна уявити собі, щоб у нас лідер одної партії прославляв лідера „ворожої" партії, — чи можна у нас уявити собі ситуацію, щоб наші видатні партійно-політичні діячі забували про свою партійну приналежність, коли треба вшанувати діяча іншої партії, іншого „середовища", за його справжні заслуги для нації? Чи взагалі існує у нас, українців, та політична культура, яка визнає принцип, що різниці політичної філософії і кордонні лінії між партіями повинні щезати, коли йдеться про загальне добро нації і батьківщини? Це турботливі запити, на які насправді трудно дати задовільну відповідь.

Ярослав Курдидик

НУКЛЕАРНА ВІЙНА ЧЕРЕЗ ПОМИЛКУ

Пригадаймо, як нещодавно у своїй підготові для кожнотижневої радіопрограми, під час перевірки чіткости мікрофону, президент Реґен подав був жартома, — „що, мовляв, у найближчому часі, він прикаже бомбити Совєтський Союз"... Цей, очевидно не злонамірений жарт, перехопила одна радіостанція і переповіла його, а це і викликало до певної міри, досить „дешеву сенсацію".

Але, як і можна було сподіватися, Москва теж на свій питомий лад, із додатком тенденційних коментарів, переповіла цей випадок і, як це є у прислів'ї — намагалася зробити з „голки вили", та хотіла у теперішній передвиборчій кампанії, схарактеризувати Президента, як „незмінного ворога" СССР, що кожної хвилини готовий спровокувати чергову війну.

Так приблизно виглядає один бік цього випадку зі жартом Президента. З другого боку появилося чимало голосів із найрізнороднішим підходом, насвітлюванням і проаналізовуванням цього „радіового жарту". Дійшло аж до того, що деякі навіть відомі зі своєї об'єктивности, чільні коментатори, висовують і ставлять рубом ось таке питання: — „Чи є можлива нуклеарна війна через помилку?"

Висновок: Обидві сторони і ЗСА і СССР є у постійному напруженні, сповнені непевности і очікування. Ми заступаємо думку, що нуклеарна війна може вибухнути або з певною метою, або теж через помилку. А при цьому одно є певне, що обидві сторони є тепер набагато сильніші, як це було тому десять років. І що всі сучасні ракети, а особливо ці із останньої продукції, є акуратніші, легші своєю вагою та нищівною засяжністю, а їхні арсенали побільшуються з кожним роком.

Очевидно, що ніхто не всилі передбачити, — чи і коли, може у світі вибухнути атомовий зудар. Але, живучи впоряд із надмірними арсеналами нуклеарної зброї, варто розглянути, евентуальний мілітарний риск сучасної нашої доби.

Це просто неправдоподібно, щоб суходільні міжконтинентальні ракети Повітряних збройних сил могли б вичалити без окремої авторизації. Для запевнення, що такий випадок не може трапитися, Повітряні збройні сили виготовили для того окрему систему „особливого забезпечення". Це саме відноситься і до Фльоти, якій підпорядковані підводні човни із міжконтинентальними ракетами.

Але і теж не виключене, як це зрештою було трапилося у 1972 році, коли тогочасний президент Ніксон, проголосив, що переведе заміновування порту Гайфонґ поблизу Ганою і розпічне бомбити ввесь Північний В'єтнам.

У тому ж часі були у Гайфонґу майже виключно тільки совєтські кораблі, які засобляли зброєю і різним вирядом Північний В'єтнам. Ніхто не міг в тому часі збагнути, яка може бути совєтська реакція. Одне було відоме, що напруження у той мент піднеслося настільки, що ЗСА вислали підводні човни із ракетами із підготуванням, — бути готовими, а у випадку потреби — „зустрінути всяку можливу бойову евентуальність." Як можна тепер зустрінути у повідомленнях з того періоду часу — одна непередбачена помилка у „закодованому дорученні", могла розпалити першу нуклеарну війну...

Висовується теж і таке питання: — Чи існує можливість, що якась ракета на суходолі, або на підводному човні готова вистрелити через випадок?

Очевидно, що теоретично, міркуючи, це неправдоподібно. Але може трапитися ще інший випадок. Для прикладу, що ЗСА, або СССР, через звичайну людську недооцінку, можуть хибно зрозуміти, що ворожа їм сторона розпочала вистрелювати міжконтинентальні ракети? Очевидно тоді слід прийняти, що зараз же у найближчих 10-20 хвилинах — американська, або теж совєтська сторона, заалярмована цією фальшивою вісткою, розпічне контратаку. А після того стане відомим, що коли ракети піднеслися у повітря, ніхто більше не зможе їх відкликати...

До такого приблизно подібного випадку дійшло було, коли з Головної кватири „НОРАД" у Чеєн Моунтейнс, Кольорадо, заалярмували, що совєти розпочали нуклеарну атаку на ЗСА. На щастя, справу випаду вдалося миттю перевірити і вияснити, що це була трагічна помилка, та що алярм із контратакою з боку ЗСА, своєчасно зліквідовано.

Може заіснувати ще і таке положення, що, як подає Пентаґон, совєтам пощастить знищити їхніми ракетами всю систему комунікації — від ЗСА до їхніх підводних човнів. Як же тоді діяти командирам підводної фльоти, які не зможуть отримати ніяких наказів, що їм слід робити? А трапився був уже того роду випадок, що один із човнів „Поляріс", із-за пошкодження комунікації не міг ніяким чином зв'язатися з Фльотою і отримати від неї прикази, або будь-яке вияснення, як йому слід поступити?

Командир-скіппер того підводного човна, „Поляріс", розповів згодом, що таке трагічне напруження він пережив тільки один раз, за ввесь час його 17-річної служби. Щойно після 15-ти годин справа вияснилася.

Час, а ще може важливіше „брак часу", який і є найбільшими ворогами миру. Треба усвідомити собі, що між пересторогою і атакою може бути не більше 10 хвилин часу.

І якраз ця обмеженість у розпоряджуванні часом — може стати причиною, що ЗСА, а ще більш правдоподібно, завжди настороженй СССР — можуть вистрелити ракети „зі звичайного страху"...

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

Найбільше чудо світу

Місце, в якому живемо люди назвали світом, багато тисяч літ тому. Те слово виводиться від індоевропейського кореня „wiros" (порівняй англійське слово World). Але в дійсності, це тільки один приголомшливий фраґмент чотиривимірного всесвіту, на передмістях якого розташовані плянети нашої соняшної системи, а в його осередку миготливий потік сузір'я з ґроном сонць і плянет. Але з усіх плянет, які можемо досягнути оком, найкраща та найбільш майстерна є наша плянета - Земля. Це жива система складного організму, що постійно розвивається, вирощує свій власний кисень, реґулює свою температуру, вологість живих частин, незалежних від себе, але пов'язаних в одну чудесну цілість. Наша плянета Земля, для кожного з нас, це найкраща плянета світу. Вона закосичена блакитною атмосферою, що, хоронить нас перед затруєнням радіяційними променями, та береже нас, немов мати дитину, перед космічним холодом. Вона запилена золотими променями сонця, що становить джерело всіх родів енерґії на землі та нашого органічного життя.

На жаль, homo sapiens (мудра людина) не має найбільшого „сеньйоріті" на землі. Ця честь належить комахам. Різниця між нами й комахами в тому, що мозок комах запрограмований тільки до однієї дії та до однієї мети, а мозок людей до багатьох. Тому ми можемо споруджувати будови й пристрої, що ще ніколи не існували, снувати думки, які ще ніхто не снував та творити мелодії, які ще ніхто не чув.

Інша річ-комахи. Візьмім, наприклад, термітів. Поодиноко, вони нічим не замітні, але у великій кількості, вони творять термітне диво: вони організують себе, у quasi мілітарні відділи, які ставлять колюмни, луки та будують комори з вентиляцією та повітрохолодженням, в яких вони житимуть до кінця свого життя.

Те все вони роблять, згідно з хемічним пляном, закодованим у їхніх генах, сліпо, вміло, без помилок. Вони не становлять густої маси поодиноких термітів, але мислячий розум на мільйонах тендітних ніг. Цей спільний мозок виконує всі складні, технічні споруди з допомогою системи хемічних сиґналів. Але поодинокий терміт не знає, ані пори року, ані часу дня, ані свого власного імени. Це гекслівське суспільство — окутане містерією природи.

Але справжнє чудо природи — це мозок людини. В порівнянні з термітами чи бджолами, мозок людини вміщує більше імформацій ніж найкращий компютор світу. Електронний компютор не може виконати жадного завдання без попереднього запрограмування. Зате наш мозок, не тільки працює безперервно, але контролює також та унапрямлює всі складні дії нашого тіла. Електронний компютор не може себе сам в нічому змінити, без зовнішньої допомоги, але компютор нашого мозку росте, поряд з ростом нашого тіла та стає щораз більш складний та поємний.

Компютори роблять рішення на основі запрограмованих даних, які одержують від датчика. Вони не турбуються ані формою, ані змістом, ані вагомістю своїх рішень. Зате рішення нашого мозку є під постійним впливом та контролею наших емоцій, таких, як вподоба чи страх перед можливими наслідками рішень нашого мозку. Електронний компютор не має також тієї творчої наснаги, що має наш розум. Компютор працює на основі логічного крокування. У противагу до нього, мозок людини має здатність до „творчих стрибків". То значить, що наш мозок може полинути думкою в минуле або в майбутнє, шукаючи за розв'язкою подібних проблем, або працюючи одночасно над цілком іншою проблемою. І в цьому, саме, перевага нашого мозку над комашиним мозком та електронним компютором в тому, що він працює не на однім, але на багатьох рівнях свідомости.

Наш мозок у багатьох випадках кличе на допомогу спогади, та діє навіть тоді, коли ми, підхмелені, дрімаємо, чи спимо.

Компютор покищо, не всилі зрозуміти тих всіх тонкощів та нюансів нашого думання. Ще одне: людський мозок може працювати навіть у пошкодженому стані, з повною видайністю, але заберемо з електронного компютора одну частину його магнетної пам'яті, і він перестане діяти. І в тому перевага біологічного мозку над електронним.

Андрій Качор

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В 1934 РОЦІ

(Із циклу: „Я пригадую собі...")

Українська кооперація на рідних землях, а також у діяспорі, кожного року відмічувала і відмічує, звичайно, осінню, „День Української Кооперації". Метою таких святкувань було, і є тепер: звернути увагу широкого загалу громадянства на кооперативну ідею, на велику і корисну працю кооперації, зробити підсумок цієї праці та притягнути до кооперативного руху нові маси суспільности, що стоїть осторонь цього руху.

З того приводу поодинокі кооперативи, або кооперативні надбудови відбувають окремі свята з відповідною програмою, а в часописах і журналах появляються різні статті на кооперативні теми.

Напередодні таких святкувань у ЗСА і Канаді я хочу сказати кілька слів про одне таке свято, яке відбулося 50 років тому, в першу неділю червня 1934 року у Львові. Було це величаве посвячення прапору Ревізійного Союзу Українських Кооператив на великій і гарній площі „Сокола-Батька". На цьому святі Слуга Божий Андрей Шептицький, виголосив дуже змістовну промову про суть кооперації, яку варто пригадати нашій громаді, бо вона є актуальна і на сьогодні.

* * *

Наперед кілька слів про саме свято (подаю за „Ділом" з 5-го червня 1934 року і з власного спостереження як учасник цього свята).

Українська кооперація на західньоукраїнських землях, що були під окупацією Польщі, в 1934 році нараховувала понад 3,000 кооператив, які об'єднували понад 400,000 членів. Для обслуги тих кооператив, крім окружних і Повітових Союзів, діяли крайові союзи, як „Народна Торговля", „Центробанк", „Центросоюз" і „Маслосоюз", а всі вони працювали під проводом верховної центральної кооперативної установи, яким був Ревізійний Союз Українських Кооператив у Львові (РСУК).

І саме цей РСУК, для скріплення почуття національної солідарности і показу сили української кооперації, яку польська окупаційна влада хотіла ослабити, а то й знищити (пригадаймо собі тільки горезвісну „пацифікацію" в 1930 році) приготовив без великого шуму, здавалося, дуже просту імпрезу, а саме: посвячення свого прапора. Одначе ця імпреза, добре підготована, перемінилася у величаву кооперативну маніфестацію.

На заклик свого кооперативного проводу до Львова прибули масово члени і делегати кооперативних установ з цілої Галичини, а навіть прибули представники Волині, де польський уряд заборонив українським кооперативам належати до українського Ревізійного Союзу.

Свято почалося Службою Божою, яку відслужив Владика Никита Будка в асисті кількох священиків. В часі Богослуження співав хор богословів під проводом питомця Володимира Жолкевича.

Під кінець Служби Божої на це свято приїхав Митрополит Кир Андрей. При брамі затрубіли труби, їм відповіли фанфари біля каплиці на площі, а присутні привітали Митрополита гучними оплесками та окликами „Слава"! Перед каплицею привітав Митрополита президент РСУК інж. Юліян Павликовський і просив довершити акту посвячення прапора.

Сам прапор був з одного боку малиновий, а з другого — блакитної барви, з вишитими гаслами: „В об'єднанні власних сил — добра і краси".

Після посвячення прапора оркестра під диригентурою п. Манька відограла гимн-молитву „Боже Великий", а відтак Митрополит Андрей Шептицький виголосив свою знаменну промову про суть кооперації, яку подаю в цілості за щоденником „Діло" з 5-го червня 1934 року.

Слово Слуги Божого Андрея

„Ідучи за прикладом Ісуса Христа, Його слуги та представники Церкви Уважають за головний принцип життя його слова: „Я прийшов не на те, щоб мені служили, а на те, щоби служити".

Ми, священики і єпископи, є Вашими довжниками як каже великий святий, апостол Павло, Ми з Вами і при Вас, сповняючи нашу службу усюди, де лиш можемо служити та довг наш сплачувати.

Христа Спасителя бачимо в Євангелію частіше там, де люди, де нарід терпить. Христа бачимо при вдовиці в Наїн, при розслабленім, при прокажених, при недужих, частіше находимо Його там, де треба потіхи, розваги і ліку. Але стрічаємо Його і там, де люди лучаться чистою радістю, щоб Всевишньому принести подяку за Його дари. Євангелія представ-

(Закінчення на ст. 4)

ФРАНЦУЗЬКІ І БРИТАНСЬКІ КОРАБЛІ, випосажені спеціяльнима апаратами для вишукування морських мін, натрапили у Червоному морі на потужну міну совєтського виробу і зірвали її з віддалі. Другу совєтську міну відкрили американські гелікоптери при виїзді із Суезького каналу. Спеціялісти хотіли б виловити принаймні одну таку міну з моря, щоб мати докази наявности совєтських мін у Червоному морі, що їх розсіває невідома досі держава, — заявив міністер оборони Єгипту Абдель Галім Абу-Газаля. Очевидно Єгипет не має доказів, але думає, що терористичною діяльністю скерованою проти міжнародної торговельної фльоти, яка користується Суезьким каналом, займається Лівія і Іран, які вже в початковій стадії морально підтримували тих, які мовляв, мали відвагу виступити проти Єгипту, союзника ЗСА і Ізраїля.

Любов Цегельська

ДЕРЖАВНА ЖІНОЧА ВЧИТЕЛЬСЬКА СЕМІНАРІЯ В ПЕРЕМИШЛІ

(На маргінесі з'їзду перемишлян 29 і 30 — го вересня на Союзівці)

III

Теоретичних предметів учила О. Яцишин за новою тоді методою Кирила Стеценка, яку він виклав у своєму підручнику, а яка вказувала, як у малих дітей послідовно й поволі виробляти почуття краси й черпати з багатої скарбниці української народної музики. Була Олена Яцишин дуже побожна й виімково скромна. Пізніше, як семінарію почали поволі ліквідувати і хор був такий малий що годі було з ним виступати прилюдно, О. Яцишин постягала також абсольвенток семінарії, які жили в Перемишлі, робила проби в себе вдома, а відтак всі разом співали в каплиці ОО. Василіян на Засянні. Деякі учениці мали дуже гарні голоси, як от Ольга Радзівіл, Ольга Сімко (сопран), Леся Очабрук, Ольга Дзядик (мецпосопран), Меля Дзямба, низький альт. Багато ми завдячуємо пані Яцишин; проби хору відбувалися в семінарії в суботу вже після навчання. Після ліквідації семінарії в Перемишлі переїхала О. Яцишин зі своєю сестрою Теодорою Туруловою до Стрия, куди її службово перенесли, там також учила музику й проживала аж до смерти, це є до 5-го березня 1974 року. Обидві сестри до кінця життя були вірні Українській Католицькій Церкві й багато допомагали особам, переслідуваним режимом.

Нашим катехитом був довший час о. Омелян Кормош, який мав дуже добрий підхід до молоді. Після його смерти вчив релігії о. Луцик, ЧСВВ. Кожної неділі вранці ми збиралися в семінарії, де о. катехит мав для нас екзорту, а відтак парами йшли до церкви на „дев'ятку". Присутність нашу перевірювано зі шкільного денника. Практично, отже, ми були зв'язані школою сім днів у тижні. Сказати б це сьогоднішній молоді! Не повірять.

Історії України ми в семінарії не вчилися, або тільки дуже загально в некорисному насвітленні, отже добра пані Мелянія Бордун, директорка-виховниця Інституту збирала нас в суботу ввечері (тих, що жили в Інституті) і викладала історію. Вона була дуже добрим знавцем свого предмету (викладала його в жіночій гімназії) й ми радо її слухали. Багато дечого, що я від неї чула, пам'ятаю й донині.

Олена Кульчицька була обов'язана вчити нас тільки методики навчання рисунків у народній школі. Одначе вона познайомлювала нас також з образотворчим мистецтвом, з історією мистецтва, з українським орнаментом, з вишивкою, вчила дивитися, спостерігати. Вона звертала нам увагу на чистоту народного одягу, давала відрисовувати вишивки зі своєї багатої музейної збірки. Зорганізувала кілька виховних ґутірок про працю й витривалість у праці. Одначе нам було трохи важко слідкувати за нею, бо вона не говорила правильно українською мовою (ані добре теж не говорила по-польськи). Говорила плавно по-німецьки й французьки.

Володимира Волянська, дуже мила й пристійна особа, вчила нас українського впоряду, щоб ми мали готовий для праці в Пласті. (Пласт в семінарії був заборонений, точніше сказати, був пізніше заборонений. Тоді в 1921 році я бачила збірку пластунок-семінаристок; вони мали довгі темні спідниці, білі блюзки, лілові краватки. Провадила їх учителька Ольга Левкович; в 1930 році Пласт був заборонений взагалі). Та ті учениці, які жили в Інституті належали туди як приватні особи.

Ольга Ґреголинська позичала книжки й журнали зі своєї приватної бібліотеки, коли нам треба було приготовити реферат на якесь національне свято — 22-Січня, Листопадове, чи Шевченківське, або на шкільну ґутірку, яка відбувалася раз у місяць, а в якій чергувалися учениці з різних кляс. Це тепле відношення наших вчительок українок зрівноважувало й винагороджувало холод, який віяв від директора й вчительок польок. У польській семінарії — Першій — вчив української мови Дмитро Ґреголинський і він до всіх польок, навіть приватно на коридорах, говорив тільки по-українськи.

У моїй клясі, на четвертому році семінарії, було п'ять польок (здається, в інших клясах їх не було). Ми недуже то в'язалися ними, говорили до них тільки по-українськи, а вони до нас по-польськи, або часом і по-українськи. Одна з них походила з мішаної родини (Ґаляшко), і як ми були на першому курсі виговорилася в часі ґутірки українською мовою, що дідо бажав їй на Різдвяні свята, щоб була доброю українською. А на п'ятому році вона була вже такою шовіністкою-полькою, що належала до польської напіввійськової організації „Стшелєц". Із семіністками з польської семінарії ми стрічалися на перервах між наукою, але ніяких товариських зв'язків з ними не піддержували, також не ходили на їхні імпрези, за виїмком одного разу, коли вони давали Софокля „Антиґону", яка була в нас обов'язковою лектурою.

У вчительській семінарії навчання було безплатне, тільки кожного року кожна кандидатка мала складати 30 золотих на „прогульковий фонд". Це тому, щоб не трапилося, що вчителька вийшла зі села, скінчила семінарію, повернула вчити на село й не бачила світу Божого. З тих грошей ми оглянувли копальню солі в Ляцьку, біля Добромиля (при тій нагоді гостили нас ОО. Василіяни в Добромилі), цукроварню у Переворську, рафінерію нафти в Дрогобичі, Львів: церкви, музеї, фабрику цукерків „Фортуна", фабрику пасти до черевиків Левицької, фабрику мила Центросоюзу, відбули однотижневу прогулянку Яремча-Ворохта і перед матурою прощу до Гошова, до чудотворного образу Матері Божої. Це були ці гарні й безжурні хвилини, які надовго залишилися в пам'яті. Думаю, що в часі побуту в Дрогобичі й Львові Сестри Василіяни гостили й переночовували нас безплатно, бо інакше цих фондів на все не вистачило б!

Моя матура відбулася трохи інакше, як інші. Якраз цього, 1931 року, Львівська Шкільна Кураторія хотіла перевести порівняльну матуру й у всіх школах дала ці самі теми для випрацювання письмових завдань; наша директорка, чи цього не знала (бо досі кожна школа мала свої запитники), чи не сподівалася, що абітурієнтки про це довідаються, зарядила письмову матуру після обіду, коли в школі нікого не було, був спокій. Тим часом котрась з наших дівчат мала знайомих у Дрогобичі й довідалася про

(Закінчення на ст. 3)

Великий концерт...

(Закінчення зі ст. 1)

церт, граючи американський та український гимни. Обидва гимни співали глядачі на залі, залишаючись стояти і на „неофіційний гимн" України — Шевченків „Заповіт", що його співала вже „Думка". Басове сольо співав Ігор Зам'ятий. Музику до „Заповіту" скомпонував Михайло Вербицький.

Далі хор і оркестра виконали композицію до слів Константини Малицької „Шевченкові" композитора Кирила Стеценка, в якій письменниця висловила за всіх українців безмежну відданість і любов до Шевченка, яка ніколи не зникне й не послабне, хіба що сонце перестало б світити над землею.

Сольовий виступ відомої української оперної співачки мецо-сопрано Ренати Бабак (яка була тому 10 років окрасою Львівської, Київської, Ризької опер і Большого театру опери і балету у Москві; тепер у вільному світі, — вона є учасницею багатьох оперних турне та концертів), члена професорського складу Вашінгтонської консерваторії, складався з двох пісень — Шевченкової „Тополі", композиції Платона Майбороди, та „Соловейка", Марка Кропивницького. Обидві речі проспівала співачка, улюблениця вашінгтонської музичної критики, з великою експресією, глибиною і драматизмом, а її могутній повний голос домінував навіть над повним звуком сто-членної оркестри. Рената Бабак — це дійсно „буйний квіт рідного українського степу", — як її появу серед українців і голос характеризовано на сторінках „Свободи" рівно десять років тому, після її успішного дебюту в Карнеґі Голл в Ню Йорку.

Закінчили першу частину концерту уривки з опери „Богдан Хмельницький", музика Костянтина Данькевича, у виконанні хору, оркестри й з прегарним співом Андрія Добрянського в арії гетьмана Богдана, в якій гетьман закликає українців продовжувати боротьбу за волю. Фінал опери, для якого Данькевич використав запорозький марш „Гей, нум, хлопці, до зброї на герць погуляти", і вигуки перемоги й слави для гетьмана і війська були такими раптом близькими й реальними, що здавалося — уся сцена й усі глядачі-слухачі в фантастичній „тайм-машині" перелетіли в ту давню і славну добу, коли українці „вміли панувати", — як це сказав все той сам незаступимий Тарас Шевченко.

Після короткої перерви, що її провели гості-глядачі на променаді по велетенських і розлогих приміщеннях Кеннеді Центру та на зустрічах з знайомими, розпочалася друга частина концерту, що знову включала оркестру, хор, обох солістів-співаків та несподіванку-надлаток — виступ молодих бандуристів-кобзарів разом з „Думкою" і оркестрою Ферфакс. Незрівняної краси й майстерности Лисенковий „Туман хвилями лягає по степу німому" розпочав цю другу й останню частину концерту. Всі голоси поширеного хору „Думка", особливо сопрани насамперед, а за ними альти, баси й тенори злилися в досконалу гармонію справжнього надхненного співу. „Так співати вміють тільки українці", — були однодушні вислови розпромінених сотень глядачів-слухачі і однодушний висновок, що ці понад дві сотні виконавців дали концерт, яким може пишатися цей престижевий музичний центр столиці ЗСА, бо українці тут прозвучали, як одна з найкращих мистецьких одиниць.

В тому ж надхненному настрої і дуже в традиції виконання найкращих драматичних мецо-сопранів світу, був виступ в другій частині концерту Ренати Бабак з арією „O fatal scritto", пісні доньки царя Навуходоносора Абіґейл з опери „Навуходоносор" Верді. Вона довідується про своє походження з рабського стану і обіцяє помсту всім і загибель — батькові, сестрі-принцесі і собі самій. Рената Бабак знову могутнім і емоційним співом владно панувала над оркестрою, бо голос Бабак не знає меж.

Глибоким таким же драматизмом був наснажений і дует з опери „Аїда" Верді, поміж Аїдою (Бабак) і її батьком, етіопським королем, полоненим у Єгипті, Амонасро (Добрянський). Багатократні оклики „браво" були належним признанням для їхнього прегарного співу в цьому дуеті. Дует обох співаків підготував логічний перехід до кінцевого виступу оркестри з хором у в'язанці пісень „Україні", написаній на слова Т. Шевченка („Розрита могила" та „Посланіє") Григорієм Давидовським. Сольо співав Андрій Добрянський, який є не тільки визначним співаком, але й знавцем української історії, українського мистецтва, літератури й музики. Зворушений і перейнятий сам словами Шевченковими, — бо він розуміє докраю їх значення і сенс, — співак промовляв „від автора", тобто від Шевченка: „Розкуйтеся, братайтеся", і „Обійміте, брати мої, найменшого брата, нехай мати усміхнеться, заплакана Мати..." Піднесення і надхнення вітало над виконавцями й глядачами від початку до кінця на концерті, що, як мало яка імпреза, мав одну центральну ідею, — потребу боротьби за волю України і конечність йти за дороговказами великого Шевченка.

Закінчився концерт овацією виконавцям, коли на оклики „славно" і „біс" молоді бандуристи в кількості 18-ти осіб, разом з хором „Думкою" і оркестрою Ферфакс, під батутою В. Гадсона, дали надлаток — бадьорий і оптимістичний марш „Україна", текст написаний Іваном Багряним, музика — Григорієм Китастим. У марші висловлено непохитну віру в світлу майбутність українського народу і України — в незнищимість заповітів Богдана, Мазепи, Дорошенка, Петлюри і знову ж — Тараса Шевченка.

Заля під грімкі оклики „браво" викликала на кін сцени всіх виконавців, які вичарували цей музичний прегарний і преглибокий, поклін українській культурі і Кобзареві України, і вітала на сцені надхненника, ініціятора й організатора цього великого й урочистого Концерту-концертів, інж Юрія Повстенка, без відданої й жертвенної праці якого тако го концерту не можна було б влаштувати. На сцену покликано теж обох солістів Р. Бабак і А. Добрянського; диригента й музичного керівника оркестри Ферфакс (і цей раз хору „Думка") В. Гадсона; постійного мистецького керівника й диригента „Думки" маестра Семена Комірного, що був цієї неділі тільки „гостем" власного хору, та молодого музику, але вже ерудита-майстра інструменталізації Михайла Лева, який оркестрував „Заповіт", „Шевченкові", „Тополю", „Соловейка", „Богдана Хмельницького" та „Україні", виявивши свою досконалу майстерність у нелегкій справі оркестрування.

Великий концерт, — на думку розпромінених слухачів, — перейшов, своїм розмахом і красою виконання, всі найоптимістичніші сподівання і організаторів, і учасників, і глядачів, що прибули до Вашінгтону десятитисячною громадою на цю протирусифікаційну демонстрацію і концерт-поклін українській культурі.

На залі можна було бачити багатьох чільних українських громадян, серед них — членів Екзекутиви і Головного Уряду УНСоюзу, на чолі з головним предсідником д-ром Іваном О. Флисом. Вони усі брали також участь у Маніфестації.

Ґастон Мантеро—здобуток українського Лос Анджелесу

Коли у хвилинах роздумувань над майбутністю нашої громадськости поза Україною в наші серця закрадеться зневіра, тому що покоління денаціоналізуються, уважно звернемо увагу на сторінки нашої преси, наші сумніви розвіються. Там ми прочитаємо імена наших найактивніших громадських, культурних та політичних українських діячів—представників молодих поколінь, народжених поза Україною, та навіть часто з неукраїнськими прізвищами або іменами. Тоді ми усвідомимо собі, що денаціоналізація нам не є страшна, тому що ті, які народилися на „чужому ґрунті" в більшості відчули у своїх українських „ґенах" українську душу та єдність з поколіннями України. Українська молода зміна—це наша гордість і слава.

І коли ми клонимо наші голови в пошані перед активними представниками молодих поколінь—українцями та українками, ми не можемо не згадати нашого молодого мистця хореографа та керівника Українського Козацького Ансамблю у Лос Анжелесі, відданого українській культурі Ґастона Мантеро. Наш талановитий Ґастон є сином довголітньої діячки на українській мистецькій ниві хореографа та балетмайстра Надії Прокопій, якій і завдячує, в першу чергу, своє українське виховання та любов до України.

Народився молодий Ґастон в Арґентині, де від шести років свого життя вивчав балет в Академії Національ де Кордоба та здобув собі згодом офіційне признання головного соліста Академії.

Прибувши з матір'ю і сестрою Ненсі (також талановитою танцюристкою) до Каліфорнії, Ґастон нав'язав зв'язки з нашим корифеєм В. Авраменком і Трохновським й іншими знавцями українського балетного мистецтва, включно з Павлом Вірським, під час його тут гастроль, від яких почерпав ряд цінних порад та вказівок щодо техніки українського танцювального мистецтва.

Здобувши практичне знання та техніку передання українських танців у всіх тонкощах, Ґастон створив професійний український танцювальний ансамбль „Туман", з яким об'їздив міста ЗСА і Канади та завоював собі признання, особливо в славному Лас Веґасі. Повернувшись з турне, Ґастон включився на якийсь час у фільмову студійну працю в Голливуді та знову об'їхав зі своїм танцювальним ансамблем деякі міста країни.

Протягом усіх своїх професійних поїздок Ґастон завжди знаходив нагоду, щоб підкреслити особливе призначення України в сім'ї народів вільного світу та її вклад у світову скарбницю танцювального мистецтва.

Ґастон, свідомий українець, відчуває своїм священним обов'язком служити українській справі, коли зайде потреба, радо приймає запрошення і виступив зі своїм професійним ансамблем 15-го липня ц. р. на традиційному міжнародному фестивалі „Пісні України" в Елпейн Вілледж де здобув спонтанні овації своїх і чужих. Виконання поодиноких танців його балетом, як також і його сольові виступи відзначаються досконалою технікою, прецизійністю та українською душею, хоч народився він і виростав поза Україною.

І ось, коли Лос Анджелес огорнула хвиля XXIII Олімпіяди, Ґастон Мантеро знову відчув свій обов'язок перед Україною та прийнявши запрошення речників Олімпійського Комітету, дав свою згоду виступити в день відкриття Олімпіяди та протягом її наступних днів на головній сцені Колізею. Виступи його ансамблю „Туман", як і виступи нашого хору „Кобзар" під диригуванням маестра В. Божика та молодечого танцювального ансамблю „Явір" на чолі з його керівником Йосифом Ґриндою, були великим вкладом у перший день відкриття XXIII Олімпіяди, що він продовжував і в наступних днях та закінчив його особливим виступом із відомим українським віртуозом бандури з Австралії Віктором Мішаловим, а міжнародна публіка у своєму захопленні спонтанними оплесками многократно перевивала їхні виступи.



Танцювальний ансамбль „Туман"

Кожний раз перед своїми окремими виступами Ґастон Мантеро чистою англійською мовою через могутні олімпійські гучномовці знайомив публіку з Україною та її культурою, а особливо українським неперевершеним танцювальним мистецтвом.

Дійсно, Ґастон Мантеро, цей відданий Україні молодий мистець, є гідним прикладом для наслідування іншими Він відчув свій священний обов'язок бути, так би мовити, „амбасадором" України у ці гарячі каліфорнійські дні, який виконав сумлінно й дуже успішно. Його вклад праці був даний нам у хвилини, коли її було найбільше потрібно. Він був свідомий, що українська гідна репрезентація у дні XXIII Олімпіяди є необхідною, для цього зосередив усі свої сили і талант.

Ґастон Мантеро

Підкреслюючи вдячність українській молоді, народженій та вихованій поза Україною, яка зберегла українську духовість, ми відзначуємо талановитого Ґастона Мантеро, складаємо подяку за вклад в Олімпійські дні, та бажаємо многих літ та творчих сил для українського мистецтва й прославлення українських невмирущих танців.

Д-р Святополк Шумський

Державна...

(Закінчення зі стор. 2)

теми завдань, сказала іншим і дівчата поприходили до матуральної кімнати з деякими записками, з яких користали. Якось шкільна влада про це довідалася, нашу письменну матуру уневажнили, ми мусіли писати другий раз, дістали нові теми й ці теми привіз спеціяльний відпоручник шкільної Кураторії зі Львова та сидів при нас, як ми писали. Ми трохи понастрашувалися, а трохи нам було смішно з цілої історії. Та як і не було б, вся наша праця й диплом послужили нам лиш для нашого власного вдоволення, бо скільки я знаю, ні одна з тих, що здали матуру в 1931 році і в пізніших роках не дістала праці вчительки в державній школі, навіть на окраїнах Польщі, як колись бувало. Ми були небажаним елементом. Взагалі часи були для нас невеселі. Нашої молоді на високі студії не приймали, або тільки дуже нечисленних, а ті, що покінчили, сиділи часто у тата-мами на удержанні. Усна матура відбулася нормально, предсідником комісії був інспектор Ястшембський зі Львова.

Ще треба згадати, що В. Волянська провадила в семінарії спортові гри, які були обов'язкові й які відбувалися завжди по полудні, отже треба було другий раз до школи приходити. Відтак справді мало часу лишалося на відроблювання лекцій, ми не раз сиділи до пізньої ночі. Ті семінаристки, які мешкали в Інституті належали до спортового гуртка „Весела Громада", змагалися часто зі спортовим товариством гімназисток „Спартанка", їздили навіть до Львова на Крайові Змагання. Вправляли на спортовій площі Інституту, на якій завжди було гамірно. Деякі дівчата мали дуже гарні осяги в легко-атлетиці, або відзначалися в грі в кошівку. Таким були: красуня Марійка Ґелеш, Олександра Очабрук, Леонтина Мричко, Зеня Чучкевич, Ірина Пасічинська, Іванка Біляк, Софія Снігуровська. На світлинах „Веселої громади" з років 1926-27 є такі члени кружка: Елеонора Мричко, Марія Ґелеш, Олександра Очабрук, Іванна Біляк, Іванна Погорецька, Люба Кліш, Зиновія Чучкевич, Людмила Мричко, Ольга Цегелик, Ольга й Стефанія Лазурко, Люба Левицька, Омеляна Мричко, Софія Снігуровська, Ірина Козак, Ірина Пасічинська, Ірина Радошицька, Марія Дебера, Ірена Тарчанин, Дарія Мухнацька, Слава Волосянська, Наталка Захаріясевич, Мирослава Лазоришак, Іванка Гринчук, Ірина Дацько, Ірина Городецька, Стефанія Наклович, Софія Мосевич, Ольга Базилевич, Ірена Шведик, Ольга Жук, Наталка Савула, — разом 31 осіб. Провадила „Веселу Громаду" відома діячка Цьопа Паліїв.

Великою подією у житті семінарії були концерти в честь Тараса Шевченка, до яких ми старанно приготовлялися, хори під управою Олена Яцишин, часом навіть тріо, або квартети скрипкові (Надія Трешневська, Михайлина Чучкевич, і інші), промови й деклямації за вказівками Ольги Ґреґолинської. Концерти давали ми у власній залі, один раз спільно зі школою ім. М. Шашкевича в „Народному Домі". Давно це було, але треба записати, бо інакше після нас і сліду не буде.

У Дітройті відзначено 45-річчя вибуху Другої світової війни

У четвер, 6-го вересня 1984 року, в Конференційному Центрі Мерсі коледжу у Дітройті, Миш., відбулося відзначення 45-их роковин вибуху Другої світової війни. Це вже третє відзначення, що відбулося в рамках українсько-жидівсько-польського діялогу. Відзначення влаштовують громадські репрезентації Дітройту згаданих національностей, а саме: Американсько – Жидівський Комітет, Відділ у Дітройті, Польсько-Американський Конґрес стейту Мишиґен і Українсько-Американська Координаційна Рада, Метрополітальний Відділ у Дітройті, при повній співпраці Жидівської Громадської Ради Метрополії Дітройту, Сейнт Мері коледжу та Ліґи проти знеславлювання.

Програмою відзначення проводила відпоручник польської громади Розмері Козельска Волок, починаючи запаленням свічок у пам'ять мільйонів людських жертв у Другій світовій війні. Їх засвітили представниці кожної національности, від української—Оксана Кальба. Згодом Р. Козельска прочитала листа губернатора стейту Мишиґен Джеймса Дж. Бленчера, в якому він закликав населення стейту солідаризуватися з ініціяторами відзначення роковин трагічної події.

Потім промовляв Ірвін Ґронер, головний рабин Шарі Зедек Конгреґації.

Промовець у своєму вступному слові вказав на головну ціль відзначення, щоб: а) усвідомити собі страхіття Другої світової війни; пом'янути і вшанувати мільйони людей, жертви нацистської та комуністичної тиранії; розвивати й плекати дух взаємного вирозуміння та пошани між народами, щоб тим запобігти повторенню у майбутньому цієї трагедії людства.

Від польської громади промовляв ксьондз Леонард Хробот, ректор Сейнт Мері коледжу, який коротко з'ясував ситуацію, в якій знаходився польський народ під час Другої світової війни, його вклад в боротьбу з тиранією та мільйонові жертви польської нації.

Головну промову виголосив представник української громади д-р Ярослав М. Березовський, асистент прокуратора повіту Калгун. У добре опрацьованій промові, насиченій наглядними фактами та історичними подіями, промовець з'ясував положення українського народу в роках перед Другою світовою війною під тиранією т. зв. СССР, новітньої тюрми народів, що в багатьох випадках навіть перевищує тиранію німецького нацизму.

Як приклад, промовець навів масовий голод в Україні 1932-33 років, в якому згинуло коло 7-ми мільйонів українського населення, головно селян; насильне заслання на Сибір й інші північноазійські терени.

З вибухом Другої світової війни СССР загарбав західньоукраїнські землі. В роках 1939-41 поголовно виарештовано українську інтелегенцію та національно свідому верству населення.

Вже у перших днях після вибуху німецько-совєтської війни масово вимордовано в'язнів у різних тюрмах в Україні.

В 1941-44 роках прийшла на зміну совєтської тиранії гітлеровсько-нацистська.

Грабіж українського населення, вивіз молодих людей на каторжні роботи, запроторення тисяч до концентраційних таборів, закриті та прилюдні розстріли суспільно-політичних діячів. Все це витвір обидвох тираній, які по суті не відрізняються одна від одної. Терор окупантів заставив український народ спершу до самооборони, а згодом до збройної боротьби з обидвома загарбниками. Виразником цієї боротьби була Українська Повстанська Армія та інші збройні відділи. Терор окупантів та збройна боротьба з ними в роках Другої світової війни відбувався коштом мільйонів жертв українського народу.

Наступним промовцем був Геролд Д. Ґалес, колишній голова Американсько-Жидівського Комітету в Дітройті та член його Головної управи. Він вказав у своєму слові, що сучасне покоління жидів, поляків і українців усвідомлює собі страшну загрозу для людства тоталітарних систем, діє у напрямі плекання взаємної толерантности та вирозуміння. Це наглядно дається відчути та бачити у діялогу згаданих національностей, а зокрема в науково-історичних публікаціях. Для прикладу навів цілу низку публікацій українців, що появилися в останніх роках у ЗСА і Канаді. Нашим священним обов'язком є діяти в тому дусі, щоб не повторилося в майбутньому страхіття Другої світової війни.

Програму вечора закінчив отець Вернард Панчук, ігумен ЧСВВ і парох церкви НЗПДМ в Гемтремку, словом-молитвою в намірені вирозуміння, толерантности та взаємної пошани потерпілих народів.

У загальній гутірці при перекусці, що її зорганізувала Рома Дигдало при допомозі інших пань, учасники вимінювалися думками на тему роковин. В загальному відчувалася настанова, що жидівсько-польсько-український діялог, розпочатий три роки тому, слід продовжувати. Доказом цього була значно більша кількість учасників усіх національностей ніж минулими роками.

Українську групу очолював Зенон Василькевич, голова Метрополітального Відділу Українсько-Американської Координаційної Ради.

В. П.

ПОДЯКА

Дня 23-го липня 1984 року в Мюнхені, Німеччина, з волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий БРАТ, СТРИЙКО І ВУЙКО

бл. п.

НЕСТОР КОГУТЯК

Цією дорогою складаємо нашу найщирішу подяку Отцям: Миронові Мольчкові й Євсебієві Бойкові за відправу Заупокійної Святої Літургії та довершення чину похоронів, що в них взяв участь протопресвітер УПАЦ [illegible] митрат Палладій Дубицький. Отцям: М. Мольчкові й П. Дубицькому складаємо сердечну подяку за прощальні промови над домовиною, а мґр. Богданові Шаркові за прощальне слово від Земляків і Друзів Покійного.

Наша щира подяка Преподобним Сестрам Служебницям і Членам церковного хору, що своїм співом звеличали похоронні відправи в церкві під час Святої Літургії, як також на цвинтарі.

Щиро-сердечно дякуємо Приятелям і Знайомим Покійного за участь в похороні та за квіти, а нашій пресі за поміщення посмертної згадки. Наша найщиріша подяка довголітньому приятелеві Покійного п. І. Процикові, головно п. Д. Шустереві за їхню щиру та віддану поміч від першої хвилини нашого родинного горя.

Якнайсердечнішу подяку складаємо Родині, Приятелям, Управі Комітету Земляків Станиславівщини та Знайомим за усні, телефонічні, писемні вислови співчуття, як також за пожертви на Служби Божі та добродійні цілі.

Нехай Всевишній Усім заплатить сторицею, а душу нашого Покійного нагородить Царством Небесним.

У глибокому смутку:

сестра — МАРІЯ ГЛАДКА з мужем ОРЕСТОМ
брат — ЯРОСЛАВ КОГУТЯК з дружиною ТЕРЕСОЮ та донею АНЕЮ ГУК з дітьми
сестрінка — ІРИНА

Свято...

(Закінчення зі стор. 2)

ляє вам Христа не тільки як гостя на весіллі в Кані Галилейській, але й як господаря, коли чудесним розмноженням хліба накормив тисячі слухачів на пустині.

Маючи такі приклади, я цілим серцем тішуся, що можу нині брати участь у цім радіснім для українського народу святі. Бо кооперація — то потіха народу, то потіха наша. На кооперації в переважній частині спирається добробут народу. Через кооперацію, через організацію, через скупчування наших сил, через порядок і єдність у продукції і торгівлі ми вдесятеро множимо наші економічні сили, наш добуток. Дотеперішній розвій кооперації та гарні надії на будуччину оправдують нинішнє торжество, що є з одного боку благодаренням Всевишньому, з другого похвалою, потіхою, заохотою для людей. Похвалою для всіх тих, що трудяться при знаменитій організації, потіхою для тих, що зрозуміли вартість кооперації, заохотою для тих, що її ще досі як слід не зрозуміли.

Змагання і працю для осягнення ліпшого і кращого буття Христос все благословить, бо дочасні Божі дари добробуту є потрібні до життя і добрих діл християнського життя та чинної любови ближнього, убогих і доброго християнського виховання дітей. Християнин, уживаючи тих Божих дарів, тішиться ними й Богові за них дякує, розуміючи очевидно, що вони не є найвищою метою життя, а засобом до осягнення вищої цілі — ідеї, для якої живемо. Тою ідеєю є любов Бога і любов ближніх, що обіймає якнайширші круги. Любов вітчизни є християнською чеснотою, що подвоює наші сили в успішній праці для народу. Християнські чесноти прикрашують та освячують ціле життя й економічну його сторінку. Таке християнське значення має сьогоднішнє свято.

Посвячуючи сьогодні цей прапор, прапор української кооперації, висказуємо Вам усім, Дорогі Брати, наші найщиріші благословенства й побажання на будуче. Нехай українська кооперація розшириться на всі села й усі міста, де живуть українці, нехай зорганізує всіх хліборобів, промисловців і торговців, нехай лучить інтеліґенцію з робітниками й нарід з духовенством та нехай виховує будуче покоління у поняттях твердого сповнення усіх своїх обов'язків, інтенсивності у праці чесноти в інтересах, словності в додержуванні умов! Нехай виховує і виробляє усі християнські і громадські чесноти! Нехай українська кооперація, сперта на Христовому законі, обніме, зорганізує і розвине усі економічні спроможності нашого народу, а Вас присутніх тут питомців Богословської Академії, взиваю до живої участи у преважній справі кооперації. Користайте з часів ферій і де лише будете, помагайте кожній корисній для народу організації, а передовсім цінній нашій і славній кооперації!"

Закінчення кооперативного свята

Після промови, Митрополит Андрей Шептицький передав прапор першому президентові РСУК, д-рові Костеві Левицькому, який склав символічний поцілунок на прапорі і виголосив коротку промову та подякував Митрополитові за посвячення прапора та його слова.

Після промови К. Левицького почалося вінчання прапору кумами, що відбулося в той спосіб, що до прапору підходили по черзі представники центральних українських установ і причіпляли до держака прапора свої стяжки: д-р Іван Брик від „Просвіти", д-р Євген Храпливий від „Сільського Господаря", проф. Іван Галущинський - рідної Школи", Олена Федак-Шепарович від „Союзу Українок", д-р Олександер Бариляк від „Народної Торговлі", директор Юліян Шепарович від „Центросоюзу", інж. Андрій Палій від „Маслосоюзу", а директор Омелян Саєвич від „Центробанку".

Відтак куми станули по обох боках підвищення, а посередині станув д-р К. Левицький. До нього підійшов інж. Ю. Павликовський, перебрав прапор і підніс його вгору. Тоді затрубіли труби, а рівночасно національний прапор піднято на вісьмох високих маштах, а оркестра відограла одну стрічку кооперативного гимну, всі присутні станули на „Струнко".

По короткій промові Ю. Павликовського, він передав прапор директорові Остапові Луцькому, що був в асисті Миколи Капусти і Івана Филиповича, директорів РСУК-у. Після короткого слова О. Луцького, присутні кликнули „Слава!" і всі відспівали національний гимн.

Свято закінчилося величавою дефілядою перед прапором, що його держав хорунжий дир. Іван Грабар, а дефіляду відбирали Митрополит Кир Андрей, д-р К. Левицький і інж. Ю. Павликовський.

Під звуки маршових мелодій кількох оркестр дефіляду розпочали малі діти із „Української Захоронки" у Львові в ориґінальних одностроях з реклямами „Народної Торговлі", „Центросоюзу", „Маслосоюзу", зі щадничими пушками кооперативного банку „Дністер", із шкільними приладдями „Союзового Базару" та інших кооперативних установ і фірм, як „Суспільний Промисл", кооперативи „Пласт", „Золотий Колос", Українське Народне Мистецтво.

Після реклямової частини дефіляди, дефілювала дерекція РСУК з усіми своїми ревізорами і службовиками, а за ними працівники центральних і повітових кооперативних установ, далі рідношкільна молодь зорганізована в шкільних кооперативах, а замикали дефіляду кооператори і кооператорки з усіх закутків Галичини і Волині, здебільшого в своїх народних одягах.

Усіх учасників свята було *понад 10,000.* На закінчення цього свята відбувся, там на площі „Сокола Батька", концерт з програмою кількох злучених чоловічих хорів Львівського повіту та кількох оркестр. По концерті було ще т.зв. „народне гуляння", тобто забава з танцями, що тривало до пізнього вечора. Самозрозуміло, що для всіх учасників був зорганізований буфет з добірними стравами і перекусками.

Це свято залишилося в пам'яті кооператорів і усіх учасників гарним споминoм на ціле життя, а зокрема глибоко врізались у пам'ять слова Слуги Божого Андрея, які є актуальні і сьогодні та які варто пригадати нашій громаді в діяспорі.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФУТБОЛЬНИЙ ТУРНІР УСВТ „Ч. СІЧ"

Ґлен Спей, Н. Й.- 1-2-го вересня ц.р., згідно з календарем спортових імпрез Ювілейного комітету УСВТ „Ч. Січ" тут на площі оселі УБ Союзу відбувся турнір копаного м'яча, в якому взяли участь: СТ „Україна" Торонто, Український Спортовий Клюб, Ню Йорк, УСО „Тризуб" Філядельфія і УСВТ „Ч. Січ". В турнірі мали взяти участь теж: СТ „Україна" Монтреаль, СК „Крила" Чикаґо і УСТ „Львів" Клівленд, але з різних причин ці дружини не прибули на змагання.

Гри цього ювілейного турніру пройшли круговою системою (2х35 хвилин), звання першуна в якому здобула дружина УСК-у з Ню Йорку.

В першому дні в суботу відбулися три змагання, що закінчилися слідуючими вислідами:

СТ „Україна" — „УСВТ „Ч. Січ" — 3:2

На протязі цих змагань амбітні ґості з Торонто мали легку перевагу, яку зуміли втілити в перемогу вислідом 3:2. Слід відмітити, що в складі СТ „Україна" виступав єдиний змагун неукраїнського походження. В дружині ювілята змагалися виключно змагуни українського походження в цьому числі чотири юнаки у віці 14-16 років, усі вихованці власної Спортової Школи.

УСО „Тризуб" — УСК - 1:6

Ослаблена дружина „Тризуба", що прибула на турнір з вісімкою змагунів, зазнала заслуженої високої поразки вислідом 1:6. Добре підготована дружина УСК-у з чисельною резервою змагунів домінувала. Напад її в другій половині змагань здобув 4 ґолі.

УСК — СР „УКРАЇНА" 5:1

І в цій зустрічі дружина УСК-у показала свою добру форму, мала значну технічну перевагу, а продуктивні напасники використали більшість своїх нагод, стріляли 5 ґолів. Склад УСК-у: Ґ. Ґомез, Я. Нюгоф, Б. Жовтий, Р. Фернандо, М. Чарний, С. Коваленко, Р. Гупало, С. Клявдіо, Ґ. Мартінез, В. Альфонзо, С. Сільва, Я. Сабарякас, В. Зінкевич, А. Мицак, О. Вербецький, П. Альвес і П. Коваленко. Провідник — С. Коваленко.

Склад СТ. „Україна": В. Скляренко, Р. Мушка, С. Мельник, С. Слейд, Е. Суліпка, Я. Дичківський, В. Салук, Б. Скляренко, М. Джокіс, М. Сас, Є. Суліпка, М. Репенда, Р. Чирський. Провідник — С. Габа, тренер — Г. Ригайло.

В другому дні турніру в неділю відбулися заключні ігри:

СТ „Україна" — УСО „Тризуб" — 4:0

Не зважаючи на старання провідника дружини, „Тризуб" продовжував змагання в зменшеному складі. Його змагуни, як відмітив провідник, забавлялися в іншому середовищі, залишивши свою дружину на призволяще. Маючи чисельну і технічну перевагу дружина з Торонто перемогла „сухим" вислідом 4:0.

„Ч. Січ" — УСК 2:2

Були це найкращі змагання турніру. Обидві дружини показали гарну, швидку і технічну гру, в часі якої обидва напади здобули ефективні ґолі. Приємно було бачити, як ми вже згадали, юних футболістів „Ч. Січі", випускників власної Спортової Школи (Г. Сергіїв, М. Біназеський, Я. Твардовський, А. Гарматій), які вперше дістали можливість виступити в складі І-ої дружини проти сильної, рутинової дружини, якою є УСК Ню Йорк. Крім них в складі „Ч. Січі" виступали: М. Хамуляк, д-р В. Бакун, Р. Букачевський, М. Букачевський, Д. Бакун, І. Чижович, А. Бакун, Д. Василак, М. Журавель (в попередньому дні М. Глушко) і провідник Володимир Бакун.

„Тризуб" - „Ч. Січ" 0:3

Маючи деяких контужених і втомлених змагунів, провідник „Тризуба" віддав змагання вокoвером 0:3, але доповнив свій склад змагунами УСК-у і відбув товариську зустріч з дружиною ювілята, яка закінчилась перемогою збірної 1:0.

В складі „Тризуба" виступали такі змагуни: Д. Прончак, Т. Фіцпатрик, Р. Бравн, Т. Зілка, І. Курилець, П. Харечко, Т. Санторо, Я. Харечко і позичений з „Ч. Січі" Т. Науменко. В звітовій зустрічі цей склад був доповнений змагунами УСК-у.

Після закінчення цих змагань відбулася святкова церемонія вручення ювілейних нагород, яку перевели голова УСВТ „Ч. Січ" М. Стебельський, голова Спортової комісії Ювілейного комітету О. Твардовський. Клюбовий і індивідуальні трофеї вручено першунам турніру, дружині УСК-у Ню Йорк, клюбові СТ „Україна" - друге місце і УСВТ „Ч. Січ" - третє місце. Індивідуальні трофеї — А. Бакунові (найкращому змагунові турніру), Р. Гупалові (королеві стрільців, який здобув 6 ґолів) і Д. Прончакові - найкращому воротареві (він пропустив найбільше ґолів, але бравурно оборонив десятки інших стрілів, майже певних ґолів та виявив особливу спортову поведінку в часі турніру).

Суддювали офіційні судді Американської федерації копаного м'яча М. Сергіїв і Л. Гребінка.

В загальному цей ювілейний турнір УСВТ „Ч. Січ", пройшов досить успішно. Доказом цього є висловлені побажання, написані у заввагах провідників дружин учасників турніру, так переможців, як і переможених. Усі висловили побажання, щоб цей турнір став традиційним і відбувався на „Верховині" кожного року при кінці довгого кінця тижня з нагоди свята Дня Праці.

Вперше в історії українських турнірів в ЗСА (а це було дуже давно) звітовий пройшов в дружній атмосфері, завдяки виробленим заздалегідь чітким правилам, що його прийняли на початку турніру всі провідники дружин. Були тільки незадоволення, що на турнір не явилися вже згадані вище наші дружини, але це не вина господарів. Вони мали певні перешкоди, одначе, різні перешкоди були і в учасників турніру і їх зуміли побороти та приїхали на цю успішну зустріч.

Існують можливість, що згідно з висловленими побажаннями провідників і змагунів турніру він таки стане традиційним.

(от)

В ЦЕЙ ЧАС БУЙНОГО розвитку промисловости в ЗСА перед серед усіх стейтів, як виявляється, веде стейт Коннектикат, де особливо густо скупчена промисловість, що працює на оборону країни. Тож цей стейт має *справжнісінький „промисловий бум".* Пентаґон тут витратив 5.13 більйона долярів у минулому році, а це означає, що на душу населення припало в тому році по 1,625 долярів.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 13.

Д-р М. Біда, Чикаґо	50.00	Л. Штендера, Оттава	5.00
М. Форостина, Олд Вестбірі	50.00	Ю. Губчак, Чикаґо	4.00
Д. Німилович, Стактон	27.66	Г. Гаврилюк, Джерзі Сиmі	4.00
Ю. Клюфас, Торонто	17.00	А. Ликтей, Асторія	3,82
Я. Опирюк, Кінґстон	16.00	В. Даровський, Вердин	3.00
М. Дідюк, Дітройт	15.00	Л. Стеткевич, Вест Гартфорд	3.00
С. Мриглад, Нюарк	14.44	К. Денисенко, Вашінґтон	2.60
А. Турко, Відд. 399	14.25	О. Бадинський, Фінікс	2.00
І. Ґ. Личковський, Семинол	13.68	В. Береза, Санта Барбара	2.00
Л. Єнсен, Риджвуд	13,53	Л. Блонарович, Піттсбурґ	2.00
Б. Гичко, Ґлен Спей	13.09	П. Борисюк, Ведерсфілд	2.00
М. Бреньо, Сейлем	12.00	М. Гетьман, Медина	2.00
М. Дозорська, Ірі	12.00	О. Головацький, Клифтон	2.00
Д-р Попадюк П. Міннеаполіс	12.00	М. Григорчук, Ґрос Пойнт	2.00
А. Сухенко, Рим	12.00	К. Ґойда Бирбан, Кінґвуд	2.00
І. Салевич, Клифтон	11.00	П. Дяків, Ст. Катаринс	2.00
Г. Воскоб, Стейт Коледж	10.00	М. Ковбаснюк, Джерзі Сиmі	2.00
К. Миско, Кергонксон	10.00	Д. Коник, Ст. Катаринс	2.00
Др О. Сацюк, Сен Джермейн	10.00	Р. Колоди, Трой	2.00
Н. Хойнацька, Овк Форест	10.00	А. Кукрицька, Джамейка	2.00
Р. Койда, Вінніпеґ	7.00	Г. Кушнір, Коговз	2.00
Г. Гаврилюк, Відд. 170	5.98	Т. Мороз, Ляшін	2.00
П. Гудак, Спрінґ Валлі	5.44	М. Мотиль, Ню Йорк	2.00
Р. Білоус, Лейквуд	5.00	Н. Мягкий, Освіґо	2.00
Н. Гафткович, Гартфорд	5.00	І. Пелех, Морріс Плейнс	2.00
Криштоф'як Г. Джерзі Сиmі	5.00	Л. Рогозинський, Медісон	2.00
Д-р М. В. Лебедович, Фт. Беннінґ	5.00	М. Сенків, Апопка	2.00
А. Моцьо, Чикаґо	5.00	В. Стек, Рочестер	2.00
В.К. Ничай, Чикаґо	5.00	К. Фіцик, Ст. Катаринс	2.00
М. Новак, Лос Анджелес	5.00	М. Швейко, Фуллертон	2.00
М. Пацай, Голлівуд	5.00	Д-р В. Ящун, Піттсбурґ	2.00
О. Полон, Кевка Парк	5.00	О. Метельський, Нортґемптон	1.03
Р. Ратич, Едисон	5.00	Н. Н.	1.00
Л. Рибицька, Пассейк	5.00		
Г. Шестюк, Дорчестер	5.00		

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 23-го ВЕРЕСНЯ 1984 р.

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-го Відд., о год. 10:30 ранку в залі української католицької церкви при Санфорд Авеню. Проситься чл. прийти та вирівняти залеглі вкладки. Найкраще платити вкладки чеками і посилати прямо до Відділу. — Юлія Демчук, фін. секр., 168 Laurel Ave., Irvington, N.J. 07111.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол. зі звичайним порядком нарад. Вкладки можна вплачувати вже від 1:30 по пол. в тім самім приміщенню. Просимо членів прибути. — Ст. Васьків, предс., Ст. Приймак, фін. секр., Ст. Мартинюк, касир.